

**2018/2 DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK  
SINAVI**

**SPK MEVZUATI SINAV SORU VE CEVAPLARI**

**Soru 1:** Halka Açık Ortaklık Statüsünün kazanılması sonucunu doğuran nedenlerden birisi olan “Payların Halka Arz Edilmesi” işlemini açıklayınız?

**Soru 2:** Sermaye Piyasası Kanunundaki “İmtiyazlı Paylara” ilişkin düzenlemeleri açıklayınız?

**Soru 3:** Sermaye Piyasası Kanunundaki “Kayıtlı Sermaye Sistemine” ilişkin düzenlemeler nelerdir? **Açıklayınız?**

**Soru 4:** Sermaye Piyasası Kanunundaki “Kira Sertifikası ve Varlık Kiralama Şirketlerine” ilişkin düzenlemeleri yazınız?

**Cevap 1:**

**Mevcut payların satışı :** Şirket ortakları, ellerinde bulundurdıkları payların bir kısmını Borsa’da ya da Borsa dışında halka arz edebilir.

**Sermaye artırımı yoluyla halka arz:** Şirketler, sermaye artırımı yoluyla yeni pay ihraç ederek finansman kaynağı sağlayabilir.

**İki yöntemin birarada kullanılması :** Şirketler yukarıda belirtilen iki yöntemi birlikte kullanabilir. Böylece hem mevcut ortaklar paylarının satışından gelir elde eder, hem de şirket finansman kaynağı sağlar.

**Mevcut Payların Satışı Yoluyla Halka Arz**

Pay sahiplerinin ortaklıkta sahip oldukları payları halka arz edebilmeleri için;

Paylar üzerinde rehin veya teminata verilmek suretiyle devir veya tedavülünü kısıtlayıcı ve pay sahibinin haklarını kullanmasına engel teşkil edici kayıtların olmaması gerekmektedir.

Şirket, esas sözleşmesinin sermaye piyasası mevzuatına uyumlaştırılması amacıyla gerekli değişiklikler için SPK’dan onay almalıdır. Esas sözleşme değişikliğine ilişkin SPK onayının alınmasından sonra gerekli değişikliklerin yapılacak ilk genel kurul toplantısında karara bağlanması gerekmektedir.

GİP’te işlem görme başvurusu, mevcut ortakların yeni pay alma haklarının kısmen veya tamamen kısıtlanması suretiyle yapılacak sermaye artırımı sonucunda ihraç edilecek paylar için yapılabilmektedir. Bu sayede payların satışından elde edilecek fonların piyasanın amacına uygun olarak şirketin bünyesinde kalması ve şirketin gelişmesi ve büyümesi için kullanılması hedeflenmiştir. Bununla birlikte, Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen bireysel katılım yatırımcısı lisansına sahip yatırımcıların ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının ve girişim sermayesi yatırım fonlarının belirli şartları taşımaları halinde, ortaklıkta sahip oldukları payları halka arz sırasında veya payların Borsada işlem görmeye başladığı tarihten itibaren satışa sunabilmeleri mümkündür.

**Sermaye Artırımı Yoluyla Halka Arz**

Halka açık olmayan şirketler, sermaye artırımlarında, ortakların yeni pay alma haklarını kısmen veya tamamen kısıtlayarak paylarını halka arz edebilirler. Sermayenin tamamının ödenmiş olması gerekmektedir. SPK’ya başvuru öncesinde aşağıdaki işlemler yapılmalıdır:

- Yönetim kurulu esas sözleşmenin sermaye maddesinde değişiklik tasarısı hazırlamalı ve değişiklik için SPK’dan onay almalıdır.
- Şirket genel kurulu -TTK hükümleri kapsamında- sermayenin artırılmasına ve yeni pay alma haklarının sınırlandırılmasına ilişkin karar almalıdır.

**Cevap 2 )**

**Sermaye Piyasası Kanunundaki “İmtiyazlı Paylara” ilişkin düzenlemeleri**

- (1) Ortaklıkların sermaye piyasası araçlarının ilk halka arzında mevcut tüm imtiyazların şeffaf ve anlaşılır detayda kamuya duyurulması zorunludur.
- (2) Kurulun belirlediği esaslar çerçevesinde, faaliyetlerinin makul ve zorunlu kıldığı hâller saklı kalmak kaydıyla, mevzuata uygun olarak hazırlanmış finansal tablolarına göre üst üste beş yıl dönem zararı eden halka açık ortaklıklarda, oy hakkına ve yönetim kurulunda temsil edilmeye ilişkin imtiyazlar Kurul kararı ile kalkar. Söz konusu imtiyazlı payların kamu kurum ve kuruluşlarına ait olması hâlinde bu hüküm uygulanmaz.

**Cevap 3: Sermaye Piyasası Kanunundaki “Kayıtlı Sermaye Sistemine” ilişkin düzenlemeler**

- (1) Halka açık ortaklıklar ile paylarını halka arz etmek üzere Kurula başvurmuş olan ortaklıklar, Kuruldan izin almak şartıyla kayıtlı sermaye sistemini kabul edebilirler. Şu kadar ki, daha önce 6102 sayılı Kanun uyarınca bu sisteme geçmiş olan ortaklıklar için ayrıca Kurul izni aranmaz.
- (2) Kayıtlı sermaye sisteminde, yönetim kurulu, 6102 sayılı Kanunun esas sermayenin artırılmasına ilişkin hükümlerine bağlı kalmaksızın esas sözleşmelerinde tespit edilen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayelerini artırmaya yetkilidir. Şu kadar ki, bu yetki genel kurul tarafından en çok beş yıl süre ile verilebilir. Bu yetkinin süresi azami beş yıllık dönemler itibarıyla genel kurul kararıyla uzatılabilir.
- (3) Kayıtlı sermaye sisteminde, çıkarılan paylar tamamen satılarak bedelleri ödenmedikçe veya satılamayan paylar iptal edilmedikçe yeni pay çıkarılamaz.
- (4) İmtiyazlı payların varlığı hâlinde bu madde kapsamında yapılacak esas sözleşme değişikliğine ilişkin genel kurul kararları, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunca, ortaklıkların kayıtlı sermaye tavanı dâhilindeki sermaye artırımlarında ayrıca imtiyazlı pay sahipleri özel kurulu kararı aranmaz.
- (5) Yönetim kurulunun; imtiyazlı veya nominal değerinin üzerinde veya altında pay çıkarılması, pay sahiplerinin yeni pay alma haklarının sınırlandırılması konularında veya imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını kısıtlayıcı nitelikte karar alabilmesi için esas sözleşme ile yetkili kılınması şarttır. Yeni pay alma hakkını kısıtlama yetkisi, pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açacak şekilde kullanılamaz.
- (6) Yönetim kurulunun bu maddedeki esaslar çerçevesinde aldığı kararlar aleyhine, 6102 sayılı Kanunun genel kurul kararlarının iptaline ilişkin hükümleri çerçevesinde yönetim kurulu üyeleri veya hakları ihlal edilen pay sahipleri, kararın ilanından itibaren otuz gün içinde ortaklık merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde iptal davası açabilirler.
- (7) Sermaye artırımının bu madde hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmesinden sonra, çıkarılmış sermayeyi gösteren esas sözleşmenin sermayeye ilişkin maddesinin yeni şekli yönetim kurulunca tescil ve ilan ettirilir.

(9) Kayıtlı sermaye sisteminde bulunan halka açık ortaklıklar tarafından pay ile değiştirilebilir tahvil veya paya dönüştürülebilir bir türev araç çıkarılması hâlinde değiştirme veya dönüştürme sonucunda verilecek paylar ile ortaklığın çıkarılmış sermayesinin toplamı kayıtlı sermayeyi aşamaz.

(10) Halka açık ortaklıkların kayıtlı sermaye sistemine geçme, sistemden çıkma, Kurulca çıkarılma ve şarta bağlı sermaye artırımı usul ve esasları Kurulca belirlenir.

**Cevap 4:**

**Sermaye Piyasası Kanunundaki “Kira Sertifikası ve Varlık Kiralama Şirketlerine” ilişkin düzenlemeleri**

(1) Kira sertifikaları, her türlü varlık veya hakkın finansmanını sağlamak amacıyla varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen ve sahiplerinin bu varlık veya haklardan elde edilen gelirlerden payları oranında hak sahibi olmalarını sağlayan, nitelikleri Kurulca belirlenen sermaye piyasası araçlarıdır. Kira sertifikalarının ihraç ve satışına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Varlık kiralama şirketleri münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan anonim ortaklıklardır.

(3) Varlık kiralama şirketi, Kurul tarafından uygun görüş verilen esas sözleşmesinde belirtilen faaliyetler dışında herhangi bir ticari faaliyetle uğraşamayacağı gibi sahip olduğu varlıklar ve haklar üzerinde esas sözleşmesinde izin verilenler hariç olmak üzere, üçüncü kişiler lehine hiçbir ayni hak tesis edemez ve bunları kira sertifikası sahiplerinin menfaatlerine aykırı bir şekilde kiralayamaz veya devredemez. Kira sertifikaları itfa edilmeye kadar, varlık kiralama şirketinin portföyünde yer alan varlıklar ve haklar, ihraççının yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi teminat amacı dışında tasarruf edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, iflas masasına dâhil edilemez, ayrıca bunlar hakkında ihtiyati tedbir kararı verilemez.

(4) İhraççının kira sertifikalarından kaynaklanan yükümlülüklerini vadesinde yerine getirememesi, yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi, faaliyet izninin kaldırılması veya iflası hâlinde portföyündeki varlıklardan elde edilen gelir öncelikle kira sertifikası sahiplerine yapılacak ödemelerde kullanılır. Bu durumda Kurul kira sertifikası sahiplerinin haklarının korunmasını teminen gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(5) Varlık kiralama şirketlerinin kuruluşuna, esas sözleşmelerine, faaliyet esaslarına, devralabilecekleri varlık ve hakların türleri ile niteliklerine, bunlara ilişkin kayıtların tutulmasına, yönetim ilkelerine, tasfiye ve sona ermelerine, YTM'ye hizmetleri karşılığında varlık kiralama şirketinin portföyündeki varlıklardan ödeme yapılması hâlinde bu ödemenin hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir